

UNIwersytet Medyczny w Białymstoku
Wydział Nauk o Zdrowiu
Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
Kierownik Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Jolanta Lewko

15-054 Białystok, ul. Mieszka I 4B, tel. 85 732 68 20

Białystok, dnia 19.11.2025r.

Ocena dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego

dr Marii Węgrzynowskiej PhD

oraz osiągnięcia naukowego/artystycznego o charakterze cyklu publikacji

pt. „**W POSZUKIWANIU CIĄGŁOŚCI OPIEKI: ANALIZA MODELU OPIEKI
POŁOŻNICZEJ W POLSCE Z PERSPEKTYWY KOBIET**”

w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk
medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplina nauki o zdrowiu.

Sylwetka Habilitantki

Dr Maria Węgrzynowska ukończyła studia licencjackie w 2006 roku a w 2009 roku studia magisterskie na kierunku etnologia w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej na Uniwersytecie Warszawskim. W latach 2009-2016 realizowała studia doktoranckie z dziedziny nauk o zdrowiu w School of Nursing and Human Sciences, Dublin City University, Dublin w Irlandii. Stopień "Doctor of Philosophy" otrzymała w 2016 roku na podstawie rozprawy doktorskiej pt.: *Transnational healthcare practices in the enlarged Europe: the case of Polish migrant women in Ireland and their pregnancy and childbirth practice* pod kierunkiem dr Sabiny Stan. W 2019 roku otrzymała tytuł licencjata położnictwa na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym.

Dr Maria Węgrzynowska obecnie pracuje jako Adiunkt w Zakładzie Położnictwa, Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie.

Ocena osiągnięcia naukowego

Podstawą ubiegania się o stopień doktora habilitowanego jest cykl powiązanych tematycznie

5. publikacji naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych pod tytułem:

UNIwersytet Medyczny w Białymstoku
Wydział Nauk o Zdrowiu
Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
Kierownik Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Jolanta Lewko

15-054 Białystok, ul. Mieszka I 4B, tel. 85 732 68 20

**„W POSZUKIWANIU CIĄGŁOŚCI OPIEKI: ANALIZA MODELU OPIEKI
POŁOŻNICZEJ W POLSCE Z PERSPEKTYWY KOBIET”**

Punktacja cyklu publikacji wchodzącego w skład osiągnięcia naukowego wynosi **IF 18.376, 490 MNiE**, prace zostały opublikowane w następujących czasopismach:

1. Węgrzynowska, M. Private Services and the Fragmentation of Maternity Care in Poland. Medical Anthropology, 2021;40(4):322-334. <https://doi.org/10.1080/01459740.2021.1883601>
Praca oryginalna **IF=3.403, MNiE=100.00**

2. Węgrzynowska, M., Nenko I., Raczkiewicz D., Baranowska B. Investment in the peace of mind? How private services change the landscape of maternity care in Poland, Social Science & Medicine, 2023;337:1-8 <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2023.116283>

Praca oryginalna **IF=4,900, MNiE=140**

3. Węgrzynowska, M., Doroszevska, A., Witkiewicz, M., Baranowska, B. Polish maternity services in times of crisis: In search of quality care for pregnant women and their babies. Health Care for Women International, 2020; 41(11-12):1335-1348. <https://doi.org/10.1080/07399332.2020.1830096>

Praca oryginalna **IF=1,373, MNiE=40.00**

4. Baranowska, B., Węgrzynowska, M., Tataj-Puzyna, U., Crowther, S. “I knew there has to be a better way”: women’s pathways to freebirth in Poland. Women and Birth, 2022; 35(4), e328-e336. <https://doi.org/10.1016/j.wombi.2021.07.008>

Praca oryginalna **IF=3,800, MNiE=70**

5. Węgrzynowska, M., Sahraoui, N., Nenko, I., Szlendak, B., Baranowska, B. Ukrainian women's maternity care strategies in Poland after the outbreak of the full-scale war: understanding unequal access to quality care, Social Science & Medicine, 2024 362: 1-8. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2024.117409>

UNIwersytet Medyczny w Białymstoku
Wydział Nauk o Zdrowiu
Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
Kierownik Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Jolanta Lewko

15-054 Białystok, ul. Mieszka I 4B, tel. 85 732 68 20

Praca oryginalna **IF=4,900, MNiE=140**

W cyklu publikacji składających się na osiągnięcie naukowe Habilitantka poszukiwała odpowiedzi na pytanie: czym jest wysokiej jakości opieka położnicza - zarówno w kontekście indywidualnych potrzeb kobiet, jak i zdrowia szerszego społeczeństwa. Punktem wyjścia z perspektywy położnych jest założenie, że każda osoba na świecie, niezależnie od zasobów finansowych, społecznych czy kulturowych, powinna mieć dostęp do wysokiej jakości opieki położniczej.

Celami szczegółowymi podjętych przez Habilitantkę badań w pierwszych dwóch artykułach była ocena modelu opieki nad kobietami w ciąży, porodzie i połogu z perspektywy kobiet, które w dużej mierze dysponują zasobami finansowymi, społecznymi i kulturowymi. W tych dwóch artykułach grupę badaną stanowiły przede wszystkim kobiety z szeroko rozumianej klasy średniej, często z wyższym wykształceniem oraz zasobami finansowymi, które wielu z nich pozwalały na korzystanie z prywatnej opieki zdrowotnej. W przypadku pierwszego artykułu rekrutowano przede wszystkim kobiety z tej grupy. W przypadku drugiego artykułu, opartego na danych ilościowych zbieranych za pomocą ankiety dostępnej w Internecie, w grupie badanej była nadreprezentacja kobiet z wyższym wykształceniem i dobrą sytuacją finansową. W kolejnych trzech artykułach oceniano model opieki położniczej w kontekście kryzysu bądź sytuacji wyjątkowej, przyjmując założenie, że to, jak model opieki jest w stanie sprostać potrzebom osób w sytuacjach szczególnych, świadczy o jego jakości. W trzecim artykule celem była ocena zasobów systemu opieki położniczej w sytuacji kryzysu, jakim była pandemia COVID-19, a w kolejnych dwóch – analiza modelu opieki położniczej w Polsce z perspektywy kobiet w sytuacji szczególnej - w tym kobiet, które decydują się na poród bez asysty medycznej oraz migrantek z Ukrainy, które urodziły w Polsce dziecko po wybuchu pełnoskalowej wojny w Ukrainie w 2022 roku.

W badaniach zastosowano metodę badawczą jakościową opartą na wywiadach półstrukturyzowanych oraz metodę ilościową opartą na technice ankiety.

UNIwersytet Medyczny w Białymstoku
Wydział Nauk o Zdrowiu
Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
Kierownik Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Jolanta Lewko

15-054 Białystok, ul. Mieszka I 4B, tel. 85 732 68 20

W analizie statystycznej wykorzystano metody ilościowe i jakościowe. Dobór metod i narzędzi statystycznych był w pełni poprawny. W badaniach ilościowych wykorzystywano testy statystyczne takie jak: model regresji logistycznej czy test χ^2 .

Uzyskane w prezentowanym cyklu badań wyniki pozwoliły Habilitantce na sformułowanie wniosków końcowych odpowiadających zadaniu badawczemu postawionemu w celu pracy.

Relacja pomiędzy osobami świadczącymi opiekę położniczą a osobami taką opieką objętymi jest fundamentalnym aspektem budowania zaufania, a co za tym idzie, jest niezbędna w wysokiej jakości opiece. Ciągłość opieki położniczej (opieka w ciąży, porodzie i połogu świadczona przez jedną lub przez stały zespół tych samych osób) wspiera budowanie relacji. Kobiety, którym udało się zbudować relację z personelem medycznym, otrzymywały wyższej jakości opiekę. W Polsce prywatne świadczenia położnicze, takie jak prywatne konsultacje ginekologiczno-położnicze czy dedykowana opieka położnej w porodzie, stały się katalizatorem relacji społecznych pomiędzy kobietami w ciąży a personelem medycznym. Wbrew popularnie powtarzanemu przekonaniu, prywatne świadczenia nie tyle pozwalają kobietom wpływać na procedury i decyzje medyczne, co umożliwiają budowanie relacji. Możemy powiedzieć, że prywatne świadczenia wypełniają lukę w systemie opieki finansowanym ze źródeł publicznych, który nie oferując realnej ciągłości opieki - nie wspiera budowania relacji. Jednocześnie jednak, wzrost popularności prywatnego sektora usług położniczych może prowadzić do pogłębiających się nierówności w dostępie do wysokiej jakości opieki (w tym do wielu specjalistów) i dodatkowej fragmentaryzacji opieki finansowanej z środków publicznych. Przemiany związane ze wzrostem popularności prywatnych świadczeń położniczych i „komercjalizacja” relacji społecznych są charakterystyczne dla wielu krajów o wysokim dochodzie, w których ciągłość opieki często oferowana jest w ramach prywatnej opieki. Model opieki położniczej w Polsce nie oferuje realnej, szeroko dostępnej alternatywy dla zmedykalizowanego porodu w szpitalu. Od wielu lat w Polsce funkcjonuje tylko jeden dom narodzin prowadzony przez położne na terenie szpitala

UNIwersytet Medyczny w Białymstoku
Wydział Nauk o Zdrowiu
Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
Kierownik Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Jolanta Lewko

15-054 Białystok, ul. Mieszka I 4B, tel. 85 732 68 20

położniczego, a porody domowe nie są finansowane z środków publicznych. Cierpią na tym przede wszystkim kobiety, których nie stać na opłacenie świadczeń prywatnych oraz osoby w sytuacjach szczególnych, takich jak poprzednie negatywne doświadczenia porodowe. Dostępny model opieki nie jest w stanie odpowiedzieć na potrzeby wielu z nich.

Model opieki położniczej nie wykorzystuje potencjału, jakim jest szeroko rozwinięta opieka środowiskowa w Polsce i grupy zawodowej położnych. Biorąc pod uwagę relatywnie wysoką liczbę aktywnych zawodowo położnych i ich szerokie kompetencje, powinny one pełnić bardziej aktywną rolę w obszarze opieki prenatalnej.

Potrzebne są zmiany umożliwiające kobietom powszechny dostęp do ciągłości opieki w ciąży, porodzie i połogu. Kobiety, niezależnie od swojej sytuacji finansowej, powinny mieć możliwość nawiązania relacji z personelem medycznym udzielającym im opieki zarówno w ciąży, jak i porodzie i połogu oraz alternatywę dla porodu szpitalnego. Taki model opieki ciągłej powinien być realizowany przez położne, a w wybranych przypadkach we współpracy z lekarzami oraz innymi członkami zespołu terapeutycznego.

Tematyka prac niewątpliwie wpływa na rozwój dyscypliny nauki o zdrowiu. Na uwagę zasługuje poszukiwanie przez Kandydatkę implikacji praktycznych dotyczących m.in. przedstawienia optymalnego modelu ciągłości opieki położniczej nad kobietą w ciąży, porodzie i połogu w Polsce. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż w czterech publikacjach z cyklu będącego podstawą ubiegania się o stopień doktora habilitowanego Kandydatka jest pierwszym autorem.

Ocena istotnej aktywności naukowej w więcej niż jednej uczelni/instytucji naukowej

Zainteresowania naukowe i praca zawodowa dr Marii Węgrzynowskiej od wielu lat związane są z tematyką dotyczącą perspektywy osób korzystających z opieki położniczej, stanowiącej ważne źródło wiedzy na temat społecznej rzeczywistości modelu opieki położniczej oraz perspektywy osób świadczących tę opiekę, głównie przekonań i doświadczeń położnych.

UNIwersytet Medyczny w Białymstoku
Wydział Nauk o Zdrowiu
Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
Kierownik Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Jolanta Lewko

15-054 Białystok, ul. Mieszka I 4B, tel. 85 732 68 20

W ramach aktywności naukowej dr Maria Węgrzynowska prowadziła badania nad modelami opieki nad kobietami w ciąży i podczas porodu, ich wpływem na medykację oraz społeczną rzeczywistością opieki położniczej.

Kandydatka po uzyskaniu tytułu magistra w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Warszawskiego, rozpoczęła 6 letnie studia doktorskie w School of Nursing and Human Sciences w Dublin City University w Irlandii, gdzie pod kierownictwem dr Sabiny Stan prowadziła badania dotyczące praktyk związanych z ciążą, porodem i położeniem wśród Polek mieszkających w Irlandii. Projekt ten finansowany był w ramach projektów Research Career Start Grant, Dublin City University, Ireland (2010-2012) oraz School of Nursing Research Funding for Postdoctoral Staff Grant, Dublin City University, (2009-2011).

Efektom tych badań jest monografia pt.: *Transnational healthcare practices in the enlarged Europe: the case of Polish migrant women in Ireland and their pregnancy and childbirth practices, PhD dissertation, 2016, Dublin City University, Ireland.*

Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora kontynuowałam aktywność naukową zarówno w krajowych jak i międzynarodowych zespołach. W latach 2023-2024 była kierownikiem projektu pt.: Praktyki zdrowotne w obszarze zdrowia reprodukcyjnego i okołoporodowego migrantek z Ukrainy w Polsce w czasie wojny, finansowanego w ramach programu grantów interwencyjnych Narodowego Centrum Wymiany Akademickiej. Projekt ten realizowany był we współpracy z dr hab. Barbarą Baranowską, prof. CMKP i dr Beatą Szlendak z Zakładu Położnictwa CMKP, dr hab. Iloną Nenka, prof. UJ z Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz prof. Niną Sahraoui z Université Paris Saclay, PRINTEMPS, CNRS we Francji. Projekt dotyczył doświadczeń migrantek z Ukrainy w dostępie do opieki położniczej w Polsce po wybuchu wojny 24 lutego 2022 oraz doświadczeń położnych świadczących opiekę nad migrantkami. Wynikiem pracy badawczej są dwa artykuły opublikowane w prestiżowych czasopismach naukowych.

Kandydatka jako wykonawca uczestniczyła również w pracach badawczych zespołów krajowych i zagranicznych realizowanych na więcej niż jednej uczelni.

UNIwersytet Medyczny w Białymstoku
Wydział Nauk o Zdrowiu
Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
Kierownik Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Jolanta Lewko

15-054 Białystok, ul. Mieszka I 4B, tel. 85 732 68 20

Od 2021 roku była wykonawcą w projekcie *International Network Exploring Midwifery Students' Confidence in Physiological Birth*. Projekt kierowany był przez dr Juliet Wood z Bournemouth University, UK i przedstawia aspekty kształtujące poczucie pewności siebie wśród studentek położnictwa w trakcie wspierania fizjologicznego przebiegu porodu. Wyniki tego projektu Habilitantka zaprezentowała w formie wystąpień ustnych na dwóch konferencjach międzynarodowych.

W latach 2021 – 2023 dr Maria Węgrzynowska była wykonawcą w projekcie *"IMAgINE EURO: Improving maternal and newborn care"*. Projekt realizowany był pod kierownictwem dr Emanuelle Pessa Valente z WHO Collaborating Centre for Maternal and Child Health, Institute for Maternal and Child Health IRCCS Burlo Garofolo, Trieste, Italy. Zaowocowało to współautorstwem jednego z artykułów prezentujących wyniki badań.

W latach 2019-2021 kierowała również projektem pt. *"Trajektorie porodowe – jakościowa i ilościowa analiza wzrostu liczby cięć cesarskich w Polsce"*. Projekt realizowany był w ramach potencjału badawczego CMKP wraz z dr hab. Grażyną Bączek z Zakładu Dydaktyki Ginekologiczno-Położniczej WUM oraz dr Katarzyną Karzel z Wydziału Psychologii UW.

Wynikiem pracy zespołu są dwa artykuły, których Kandydatka jest współautorką.

Dr Maria Węgrzynowska zaprezentowała wyniki swoich badań w formie 14 wystąpień ustnych oraz 5 prezentacji plakatowych podczas konferencji krajowych i zagranicznych.

Zdaniem recenzenta dorobek naukowy Habilitantki jest spójny i wpisuje się obszar nauk o zdrowiu oraz pozytywnie ocenia fakt konsekwentnego rozwijania tematyki badań naukowych w zakresie jakości opieki położniczej. W opisie aktywności naukowej Kandydatka wymienia również kilka projektów badawczych, w których była Kierownikiem i badaczem.

Na podstawie analizy bibliometrycznej publikacji potwierdzonej przez Bibliotekę Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego z dnia 13 września 2025 roku, Habilitantka jest autorem lub współautorem 39 prac o łącznej wartości IF 51,823 i 1674 pkt MEiN. Punktacja cyklu publikacji wchodzących w skład osiągnięcia naukowego wynosi IF 18,376 i 490 pkt MEiN.

UNIwersytet Medyczny w Białymstoku
Wydział Nauk o Zdrowiu
Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
Kierownik Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Jolanta Lewko

15-054 Białystok, ul. Mieszka I 4B, tel. 85 732 68 20

Dorobek naukowy przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora obejmował 1 pracę o łącznej wartości 4 pkt MEiN, natomiast po uzyskaniu stopnia doktora Habilitantka była autorem/współautorem 38 prac o łącznej wartości IF 51,823 i 1670 pkt MEiN. Liczba cytowań wg bazy Web of Science (bez autocytowań) wynosi 49, Indeks Hirscha z bazy Web of Science z dn. 13.01.2025 roku wynosi 5. Dorobek naukowy dr Marii Węgrzynowskiej jest spójny merytorycznie i spełnia w pełni wymagania.

Ocena dorobku dydaktycznego, organizacyjnego oraz popularyzującego naukę

Dr Maria Węgrzynowska posiada osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne w Polsce jak i za granicą. W ramach tej działalności prowadziła w latach 2013-2014 zajęcia dydaktyczne w School of Nursing and Human Sciences, Dublin City University w Irlandii na kierunkach Pielęgniarstwo i Zdrowie Publiczne. W roku akademickim 2021/2022 prowadziła zajęcia dydaktyczne dla studentów kierunku Położnictwo na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym. Od 2019 jako wykładowca/adiunkt w Zakładzie Położnictwa CMKP w ramach działalności dydaktycznej prowadzi wykłady i kursy m.in. takie jak: "Wprowadzenie do jakościowych metod badań w obszarze zdrowia i opieki zdrowotnej", "Model opieki położniczej skoncentrowany na kobiecie", "Wielokulturowość w opiece ginekologiczno-położniczej" czy "Komunikacja w ginekologii i położnictwie". Od 2022 jest odpowiedzialna za koordynację oraz organizację kursów doszkalających w ramach działalności dydaktycznej w Zakładzie Położnictwa CMKP.

W toku swojej pracy zawodowej Dr Maria Węgrzynowska była promotorem 1 pracy magisterskiej realizowanej w Zakładzie Dydaktyki Ginekologiczno-Położniczej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, co zaowocowało publikacją w czasopiśmie European Journal of Midwifery (IF 1,5; MNiE 20). Angażuje się w działalność popularyzującą naukę i działalność Fundacji Rodzić po Ludzku.

Stáže krajowe i zagraniczne

UNIwersytet Medyczny w Białymstoku
Wydział Nauk o Zdrowiu
Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej
Kierownik Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Jolanta Lewko

15-054 Białystok, ul. Mieszka I 4B, tel. 85 732 68 20

W latach 2009-2016 Habilitantka realizowała studia doktorskie w School of Nursing and Human Sciences w Dublin City University w Irlandii, gdzie pod kierownictwem dr Sabiny Stan prowadziła badania dotyczące praktyk związanych z ciążą, porodem i położeniem wśród Polek mieszkających w Irlandii. Jednocześnie w latach 2013-2014 prowadziła zajęcia dydaktyczne w School of Nursing and Human Sciences, Dublin City University w Irlandii na kierunku Pielęgniarstwo i Zdrowie Publiczne.

Podsumowanie

Zarówno dorobek naukowy, jak i cykl powiązanych tematycznie artykułów dr Marii Węgrzynowskiej pt. „**W POSZUKIWANIU CIĄGŁOŚCI OPIEKI: ANALIZA MODELU OPIEKI POŁOŻNICZEJ W POLSCE Z PERSPEKTYWY KOBIET**” oceniam pozytywnie.

Przedstawiony do oceny dorobek naukowy oraz dydaktyczno-organizacyjny jest wartościowy i stanowi znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauk o zdrowiu i spełnienia wymogi Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 20 lipca 2018 r. art. 219 (z późn. zm.). Mając na uwadze powyższą opinię końcową wnioskuje do Rady Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie dr Marii Węgrzynowskiej do dalszych etapów postępowania na stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplina nauki o zdrowiu.

Białystok, dnia 19.11.2025 roku

Jolanta Lewko